

# Hållbarhetsrelaterade upplysningar Cliens Sverige Fokus

Identifieringskod för juridiska personer: 6367006UBDX1P3HMT904

## Sammanfattning

Informationen nedan presenteras i enlighet med EU-förordning 2019/2088, Förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar inom den finansiella sektorn (SFDR).

**Inga mål för hållbar investering.** Denna finansiella produkt främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper, men har inte hållbar investering som mål. Fonden förbinder sig däremot att placera minst 15% av det investerade kapitalet i hållbara investeringar.

Cliens arbetar med tre övergripande metoder för att hantera och begränsa hållbarhetsrisker och huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Dessa är välja in, välja bort och påverkan. Vid beaktandet för varje indikator används specifika mål, verktyg samt strategier. Beroende på utfallet av analysen så tillämpas strategier för bolagsval, påverkansdialoger, exkludering och deltagande på bolagsstämmor.

För samtliga investeringar som klassificeras som hållbara investeringar beaktar vi indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser. Samtliga av våra hållbara investeringar måste ha en verksamhet som är förenlig med OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företaget och mänskliga rättigheter

**Den finansiella produktens miljörelaterade och sociala egenskaper.** Fonden främjar miljömässiga och sociala egenskaper genom att investera i hållbara affärsmodeller, främst sådana som har tydliga kopplingar till FN:s globala miljömål för hållbar utveckling. Detta för att fondens investeringsunivers är mer exponerat mot miljörelaterade möjligheter och risker jämfört med sociala samt för att vi anser klimatfrågan vara den mest centrala utmaningen.

**Investeringsstrategi.** Följande är de övergripande strategier som fonden använder för att främja miljörelaterade och sociala egenskaper.

Fonden tillämpar en sektor- och normbaserad screening som effektivt utesluter företag som är involverade i vissa sektorer samt företag som har identifierats bryta mot internationella normer och konventioner.

Fonden beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser av sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer (PAI). Cliens beaktar de viktigaste negativa konsekvenserna och försöker påverka portföljbolag där utvalda PAI-indikatorer aviker väsentligt från portföljbolagens konkurrenter.

Fonden ska investera minst 50 % av sitt kapital i bolag med godkända Science Based Targets senast år 2027.

Fokus på hållbara investeringar. Följande indikatorer och processer tillämpas för att uppnå fondens uppsatta hållbarhetsmål:

- Den huvudsakliga indikatorn är portföljbolagens försäljningsexponering mot miljörelaterade globala mål.
- PAI-indikatorerna "Totala växthusgasutsläpp" och "Bolag utan mål om att minska utsläpp i vårt arbete".

Vårt aktiva ägande syftar framför allt till att uppnå ett förändringsarbete gällande miljörelaterade indikatorer som uppstår till följd av bolagens verksamhet.

**Andel av investeringar.** Samtliga investeringar exklusive kassa i fonden främjar miljömässiga eller sociala egenskaper (minst 90 %). En minsta andel på 15% av dessa investeringar har även miljömässiga eller sociala mål. Den återstående maximala andelen på 75% täcker investeringar som är anpassade till de miljömässiga eller sociala egenskaperna, men som inte kvalificerar sig som hållbara investeringar. Fondens kassaandel används inte för att uppnå miljörelaterade eller sociala egenskaper (Fonden kan allokera upp till 20% i likvida medel men den planerade tillgångsallokeringen är maximalt 10% likvida medel.)

**Övervakning av miljörelaterade eller sociala egenskaper.** Fonden använder följande hållbarhetsindikatorer för att mäta de miljömässiga och sociala egenskaperna som främjas:

- PAI-bedömningar för alla våra innehav, med särskilt fokus på de klimatrelaterade och sociala indikatorer som visar extremvärden
- Andel av fondförmögenheten som är investerad i bolag, eller krediter utgivna av bolag, där minst 15% av omsättningen bidrar till FN:s Globala klimatrelaterade Hållbarhetsmål
- Minst 50% av fondförmögenheten är investerad i bolag, eller krediter utgivna av bolag, som har satt klimatmål godkända av Science Based Target Initiative
- Exkluderade bolag i enlighet med fondbolagets exkluderingspolicy beräknat som antal där tillgängligt index möjliggör detta
- Antal bolagsstämmor röstade på i enlighet med fondbolagets röstningspolicy.
- Antal påverkansdialoger med investerade bolag.

**Metoder.** Fonden tillämpar löpande uppföljning på samtliga hållbarhetsindikatorer för att mäta hur väl produkten lever upp till att främja de miljömässiga och sociala kriterierna.

**Datakällor och databehandling.** Cliens arbete med bolagspåverkan kartläggs och dokumenteras även kontinuerligt i en engagemangsslogg, vilket genererar interna data. Våra främsta dataleverantörer för externa data är MSCI ESG Research. Genom att endast använda etablerade leverantörer har vi säkrat kvaliteten efter bästa bedömning.

**Begränsningar för metoder och data.** Det finns olika typer av begränsningar gällande de metoder och datakällor vi använder oss av. Den främsta begränsningen är brist på data. Upplysningar om bolagens hållbarhetsarbete är frivillig i stor utsträckning, och därför är det många bolag som inte rapporterar hur de sköter hållbarhetsfrågor. I de fall rapporterade data saknas använder vi oss av estimerade data från etablerade leverantörer.

**Due diligence.** Cliens har due diligence-rutiner på plats för att säkerställa att hållbarhetsrisker samt de hållbarhetskrav som uppställts för respektive fond beaktas i investeringsbesluten. Fundamental analys inklusive hållbarhetsanalysen är fondbolagets centrala verktyg för due diligence där alla investeringars hållbarhet dokumenteras.

**Strategier för engagemang.** Vi för en löpande dialog med bolagen vi investerar i om såväl finansiella som hållbarhetsrelaterade frågor. Vi kommer att fokusera på klimatrelaterade frågor på årsstämmorna med målsättningen att varje fond år 2030 minst ska allokera 40% av kapitalet till bolag med oberoende verifierade mål om utsläppsreduktioner i linje med Parisavtalet. Vi utövar påverkansdialog både i egen regi men även opportunistiskt t.ex. genom investerarsamarbeten.

**Valt referensvärde.** Fonden är aktivt förvaltd och använder inte något index som referensvärde för att säkerställa att miljörelaterade och sociala egenskaper främjas. För detta används istället tidigare nämnda hållbarhetsindikatorer.

## Inga mål för hållbar investering

Denna finansiella produkt främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper, men har inte hållbar investering som mål. Fonden kommer dock att investera en minimiandel om 15% av fondens tillgångar i hållbara investeringar.

Ett krav för att en investering ska anses hållbar är att den inte orsakar någon betydande skada för något miljömål eller socialt mål. För samtliga investeringar som klassificeras som hållbara investeringar beaktar vi därför de indikatorer som enligt regelverket ska användas för att mäta investeringars huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Indikatorerna 4, 7, 8, 11, 12, 15 och 16 är klassificerade som binära indikatorer medan övriga är klassificerade som relativa. För binära indikatorer har vi definierat att ett bolag potentiellt medför stora negativa konsekvenser på antingen miljön eller sociala faktorer om respektive indikator är flaggad (t.ex. indikator 4 – bolag med verksamhet inom sektorn för fossila bränslen). För de relativa indikatorerna anses ett bolags verksamhet potentiellt medföra stora negativa konsekvenser ifall bolagets uppmätta värde på respektive indikator hamnar bland de 10 % sämsta bolagen i sin sektor (exempelvis ett bolag som är väldigt ineffektivt i sin vattenanvändning jämfört med övriga bolag i sektorn). I de fall vi identifierar dessa bolag analyserar vi resultatet och för en dialog med bolaget om förändringsarbete. Om bolaget inte förbättrar sin resurseffektivitet eller annat beteende inom en rimlig tidsperiod (oftast 1–2 år beroende på indikator) kommer bolaget anses orsaka betydande skada för ett eller flera hållbarhetsmål som går att koppla till den relevanta indikatorn och därmed inte kvalificera sig som en hållbar investering. I värsta fall kan bolag som orsakar betydande skada och inte arbetar proaktivt med att åtgärda problemen hamna på vår exkluderingslista.

Samtliga av våra hållbara investeringar måste också ha en verksamhet som är förenlig med OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företaget och mänskliga rättigheter. Vi analyserar bolagen både utifrån de policies och procedurer bolagen har på plats, men även genom att övervaka bolagen på en daglig basis via nyhetsflöden, bland annat.

## Den finansiella produktens miljörelaterade och sociala egenskaper

Fonden vidtar ett flertal åtgärder för att integrera hållbarhetsrisker i investeringsprocessen. Fonden främjar miljömässiga och sociala egenskaper genom att investera i hållbara affärsmodeller, främst sådana som har tydliga kopplingar till FN:s globala mål för hållbar utveckling. Mer specifikt främjar fonden FN:s miljörelaterade globala mål. Detta är ett resultat av främst två faktorer. För det första är fondens investeringsuniversum enligt vår bedömning mer exponerat mot miljörelaterade möjligheter och risker jämfört med sociala. För det andra anser vi klimatfrågan vara den dominanta utmaningen.

Mer om hur dessa egenskaper främjas beskrivs under rubriken Investeringsstrategi.

### Investeringsstrategi

Fonden är aktivt förvaltd med målet att uppnå en långsiktig värdetillväxt genom god riskspridning i fonden. Samtidigt främjar fonden miljörelaterade och sociala egenskaper genom att integrera hållbarhetsrisker samt ta vara på de hållbarhetsrelaterade möjligheterna i investeringsprocessen. Följande är de övergripande strategier som fonden använder för att främja miljörelaterade och sociala egenskaper.

#### *Fondens sektors- och normbaserad screening*

Fonden tillämpar en sektor- och normbaserad screening som effektivt utesluter företag som är involverade i vissa sektorer samt företag som har identifierats bryta mot internationella normer och konventioner. Den sektorbaserade

screeningen baseras främst på sektorer som är kopplade till skadliga resultat på miljömässiga och sociala aspekter. Dessa inkluderar bland annat företag som är involverade i fossila bränslen, tobak, vapen. Genom att exkludera bolag som bryter mot ovanstående aspekter säkerställs att genom det kapital vi förvaltar i fonden styr mot bolag som agerar i enlighet med globala normer och standarder och även undviker sektorer med signifikant negativ påverkan på både sociala och miljömässiga aspekter.

För att säkerställa att fonden begränsar eller avstår investeringar i verksamheter som bedöms vara negativa för klimatomställningen och för samhället tillämpar fonden nedanstående lägsta nivåer.

Cliens exkluderingskriterier omfattar bolag med en omsättning som överstiger 5% från dessa sektorer;

- Kontroversiella vapen
- Vapen och/eller krigsmateriel
- Alkohol
- Tobak
- Kommersiell spelverksamhet (gambling)
- Pornografi
- Uran
- Fossila bränslen (olja, gas, kol), där vi tillämpar en 1% tröskel

#### *Fondens hantering av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbar utveckling (PAI)*

Fonden beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser av sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer. Vi beaktar de viktigaste negativa konsekvenserna när det gäller fondens övergripande sammansättning och försöker påverka portföljbolag där utvalda PAI-indikatorer avviker väsentligt från bolagens konkurrenter. För fullständig information om vårt arbete med PAI-indikatorerna hänvisas till vår beskrivning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

#### *Fondens fokus på Science Based Targets (SBT)*

Fonden ska investera minst 50 % av sitt kapital i bolag med godkända Science Based Targets senast år 2027. Science Based Targets är ett globalt initiativ under vilket bolag gör åtaganden att minska utsläpp i en takt och omfattning som är konsistent med de vetenskapliga kraven för bolagens respektive sektorer. Vi tror att SBT är ett lovande initiativ som över tid resulterar i lägre utsläpp av CO<sub>2</sub>e i bolagen som fonden investerar i och således även fondens CO<sub>2</sub>e-utsläpp.

#### *Fondens fokus på hållbara investeringar*

Följande indikatorer och processer tillämpas för att uppnå fondens uppsatta mål med avseende på hållbarhetsstrategin:

- Den huvudsakliga indikatorn vi använder för att mäta måluppfyllelse av minst 15% hållbara investeringar i fonden är Cliens egna uppskattningar av företagens försäljningsexponering mot miljörelaterade globala mål. Cliens uppskattningar följer en så kallad 'bottom-up'-process. Vi analyserar bolagens affärsmodell och gör en kvantitativ bedömning av hur stor andel av försäljningen som är bidragande till FN:s globala klimatrelaterade hållbarhetsmål. Utöver bolagens egna rapporterade data använder vi oss av flertalet källor för att verifiera vår analys. Detta i syfte att undvika överdrivet positiva eller negativa uppskattningar. Dessa källor inkluderar tredjepartsleverantörer av hållbarhetsdata och analyser från säljsidan. Med tiden förväntar vi oss att ersätta uppskattningar med rapporterade och verifierade uppgifter från företagen själva, särskilt relaterade till data i enlighet med EU-taxonomin.

- Eftersom de klimatrelaterade målen ligger till grund för vårt arbete använder vi även PAI-indikatorerna 1 (Totala växthusgasutsläpp) och 7 (Bolag utan mål om att minska utsläpp), relaterade till miljöexternaliteter, i vårt arbete att utvärdera hur väl vi når fondens övergripande mål om att främja miljörelaterade egenskaper. PAI-indikator 1 visar, över tid, på hur bolagen i fonden lyckats adressera sina utsläpp och således även fonden. PAI-indikator 7 ger en generell inblick i hur stor andel av portföljbolagen som aktivt jobbar för att minska utsläpp. Vi har dock inget specifikt mål kopplat till indikator 1, men fonden ska ha investerat minst 50 % av sitt kapital i bolag med klimatmål som ligger i linje med rådande vetenskaplig konsensus för att begränsa global uppvärmning till 2 grader Celsius.

#### *Aktivt ägande*

Syften med vårt aktiva ägarskap är att utöva inflytande på bolagen vi investerar i och skapa en god utveckling i bolagen, men också att påverka bolagen i en mer hållbar riktning. Vi vill uppnå ett förändringsarbete inom bolagen avseende framför allt de miljörelaterade indikatorerna rörande huvudsakliga negativa konsekvenser som uppstår till följd av bolagens verksamhet. Vi utövar påverkansdialog i egen regi, men även opportunistiskt om möjligheten finns genom investerarsamarbeten under UNPRI:s plattform. För perioden 2023-2027 har vi definierat bolagens målsättningar kring utsläpp som huvudsakligt fokus för vårt aktiva ägarskap.

#### *Ciens policy för att bedöma praxis för god styrning*

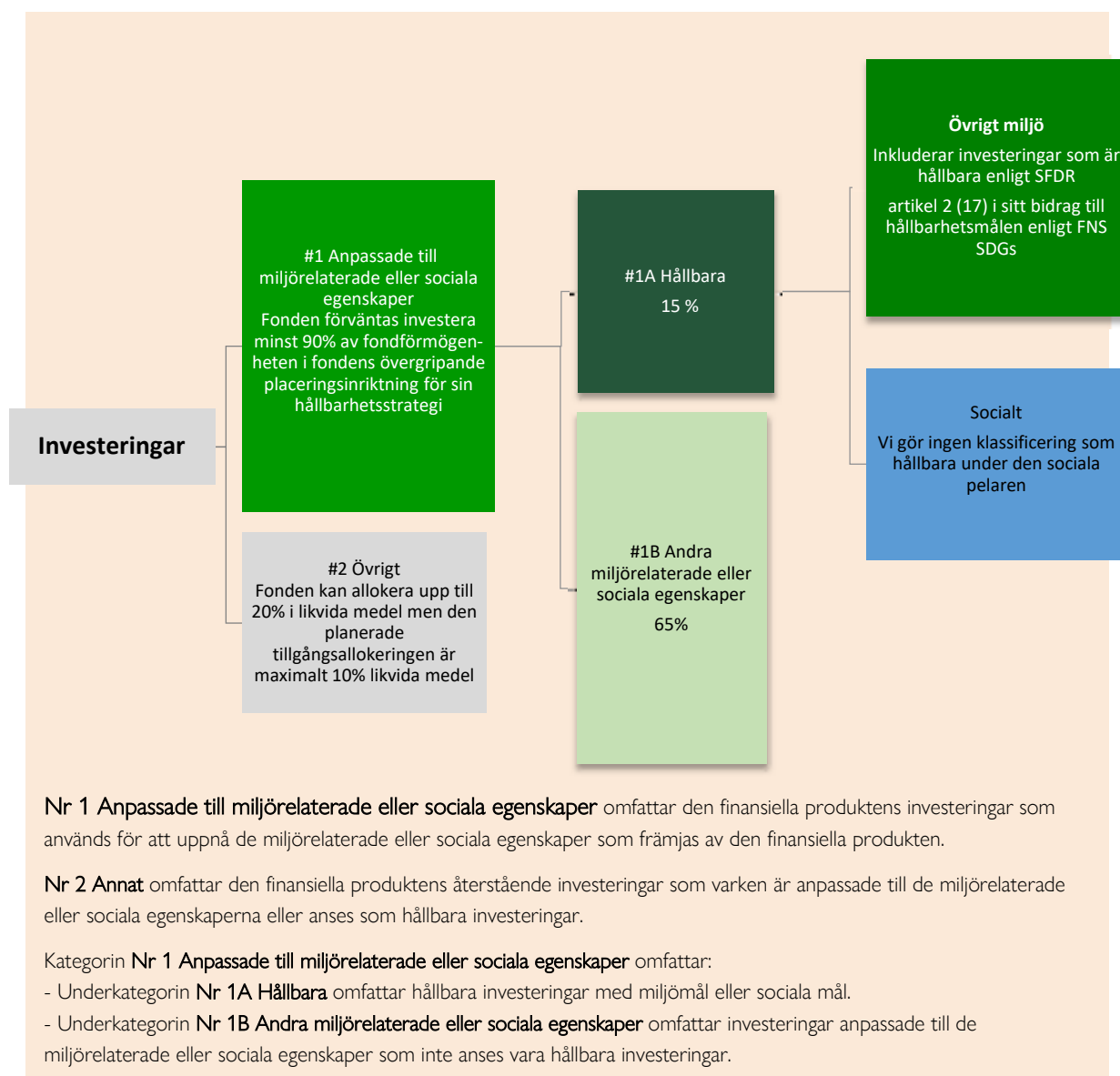
Förvaltaren bedömer praxis för god bolagsstyrning i olika steg av investeringsprocessen. Förvaltaren utvärderar kontinuerligt bolagsledning och mötet med dessa är en viktig del av investeringsprocessen. Dessutom använder vi våra screening- och PAI-bedömningar av företag som en bas från vilken vi kan fastställa företagets efterlevnad av exempelvis adekvata medarbetarförhållanden, lönepraxis, lednings- och styrelsestrukturer samt efterlevnad av skatteregler.

### **Andel av investeringar**

Samtliga investeringar exklusive kassa i fonden främjar miljömässiga eller sociala egenskaper (minst 90 %). En minsta andel på 15% av dessa investeringar har även miljömässiga eller sociala mål. Den återstående maximala andelen på 75% täcker investeringar som är anpassade till de miljömässiga eller sociala egenskaperna, men som inte kvalificerar sig som hållbara investeringar. Fondens kassaandel används inte för att uppnå miljörelaterade eller sociala egenskaper (Fonden kan allokera upp till 20% i likvida medel men den planerade tillgångsallokeringen är maximalt 10% likvida medel).

Fonden avser att uppfylla dessa huvudsakliga mål genom sin tillgångsallokering:

1. Undvik branscher som Cliens, i samråd med kunder, bedömer bidra till betydande skada. Enligt fondbestämmelserna styrs portföljens tillgångar bort från dessa sektorer.
2. Integrera PAI-bedömningar för alla våra innehav, med särskilt fokus på de klimatrelaterade och sociala indikatorer som visar extremvärden.
3. Vi lägger särskilt fokus på företag med Science Based Targets och detta kommer också, särskilt över tid, att tilta tillgångsallokeringen mot företag som arbetar eftertänksamt och avsiktligt med att ta itu med sitt miljöavtryck.
4. Uppnå en miniminivå på 15 % hållbara investeringar genom Cliens egen metod för att klassificera företag i enlighet med deras anpassning till FN:s miljörelaterade mål för hållbar utveckling.



## Övervakning av miljörelaterade eller sociala egenskaper

Här beskrivs hur vi övervakar de miljörelaterade och sociala egenskaper som fonden främjar och de hållbarhetsindikatorer som vi använder för att mäta uppnåendet av var och en av dessa egenskaper. Samtliga komponenter som beskrivs nedan är integrerade i vår ESG-dataplattform som förvaltaren och resten av organisationen har tillgång till i realtid. Metoderna för indikatorerna beskrivs under rubriken "Metoder" nedan.

**SBT:** Fonden mäter andelen företag som har satt vetenskapligt baserade klimatmål (SBT) och fonden har som mål att investera minst 50 % av sitt kapital i sådana bolag senast år 2027. Vi mäter denna indikator på månadsbasis och importerar data relaterat till detta från Science Based Targets Initiative.

**Exkluderingskriterier:** Periodiciteten i screeningen är anpassad till att bolagen i regel rapporterar kvartalsvis. Om det framkommer ny information mellan granskningstillfällena agerar fondbolaget på detta i realtid. Vi importerar denna data från framför allt MSCI ESG Research.

**Normbaserad screening:** Bolaget inhämtar dagligen information för att upptäcka bolag som bryter mot internationella normer och överenskommelser för mänskliga rättigheter, arbetsmarknad, miljö och antikorrupktion. Månadsvis genomförs dessutom en granskning av bolagen i fondernas investeringsunivers.

Normerna som granskning sker emot finns beskrivna i ett antal internationella överenskommelser som t ex:

- FN:s Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella bolag
- Konventioner gällande mänskliga rättigheter
- Konventioner gällande miljöfrågor
- Vapenrelaterade konventioner

**Minimiandel för hållbara investeringar:** Fondens andel hållbara investeringar kontrolleras löpande. Vi har egna estimat för huruvida bolagen de facto bidrar till klimatmålen genom sina affärsmodeller. Våra egna estimat bygger på en bottom-up analys av bolagens affärsmodell som vi även verifierar mot tredjeparts-data, inklusive MSCI ESG Research och olika analytikerhus vi jobbar med. Dessa estimat uppdateras inte ofta då bolagens affärsmodeller naturligtvis inte förändras speciellt ofta.

**Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI):** PAI-indikatorer beaktas och registreras vid varje investeringsbeslut och under innehavsperioden. Vi hämtar in samtlig PAI-relaterad data från MSCI ESG Research och denna uppdateras för majoriteten av indikatorerna årligen. Om MSCI skulle ha missat en datapunkt gör vi en komplettering på egen hand. Samma gäller för bolag som MSCI ESG Research inte täcker. Se närmare ovan i avsnittet om huvudsakliga negativa konsekvenser vid investeringsbeslut.

**Praxis för god styrning:** Fondförvaltaren bedömer praxis för god bolagsstyrning i olika steg av investeringsprocessen. Förvaltaren utvärderar kontinuerligt bolagsledning och mötet med dessa är en viktig del av investeringsprocessen. Dessutom använder vi våra screening- och PAI-bedömningar av företag som en bas från vilken vi kan fastställa företagets efterlevnad av exempelvis adekvata medarbetarförhållanden, lönepraxis, lednings- och styrelsestrukturer samt efterlevnad av skatteregler.

**Aktivt ägarskap:** Fondbolaget mäter antalet påverkansdialoger samt följer upp resultatet och utvecklingen i dessa dialoger fördelat på miljö-, social- och/eller bolagsstyrning samt i förhållande till FN:s globala mål, för fondens räkning.

## Metoder

Investeringar genomgår en intern hållbarhetsanalys och screenas med hjälp av data från olika dataleverantörer. På så sätt säkerställs att fonden följer de uppsatta kriterierna för inkludering och exkludering av innehav.

**Utsläpp av växthusgaser:** Eftersom vi är en relativt liten kapitalförvaltare har vi valt att prioritera åtgärder som rör koldioxidutsläpp utifrån hur allvarliga och brådskande riskerna är för den globala uppvärmningen. Cliens har ett övergripande mål om att ha kontinuerliga koldioxidminskningar i alla sina portföljbolag. Även om vi inte har satt upp några formella mål i form av en kvantifierad koldioxidreduktionstakt anser vi att den mest trovärdiga vägen för 100 % av vår AuM är P3-vägen som IPCC modellerar i sin specialrapport: "Global uppvärmning på 1,5 °C år 2018". Vår ambition är att formellt göra ett långsiktigt åtagande under perioden 2023–2024. Vi mäter således samtliga utsläpp av växthusgaser (Scope 1-3) som våra investeringar ger upphov till i fonden. Utöver absoluta utsläppstal så mäter vi även så kallade intensitetstal som förklarar hur effektivt ett bolag är jämfört med andra bolag i samma sektor utifrån ett utsläppsperspektiv.

Vi har satt upp ett mål att högst 50 % av fondförmögenheten får allokeras till företag som saknar vetenskapligt baserade mål i slutet av 2027. Detta är också i linje med vår övergripande målbild om att främja klimatet i fonden. En högre andel bolag med vetenskapligt förankrade mål om minskning av växthusgaser hjälper oss att över tid i fonden uppnå mindre utsläpp. Våra huvudsakliga åtgärder i form av bolagsdialog kommer att inriktas på företag med betydande utsläpp.

Dessutom kommer vi på bolagsstämmor att rösta för klimatåtgärder genom proxyröstning. Redan vidtagna åtgärder är främst relaterade till våra exkluderingsav företag inom branscherna prospektering, utvinning och produktion av fossila bränslen.

**Biologisk mångfald:** Cliens primära mål är att se till att våra portföljbolag inte har negativ påverkan på områden med känslig biologisk mångfald. Vårt varningssystem signalerar om det finns potentiella missförhållanden i portföljbolagens praxis när det gäller skydd av områden med biologisk mångfald.

De åtgärder vi vidtar om vi blir notifierade är att kontakta portföljbolaget för att förstå problemet och om det är motiverat att driva på en förändring av företagets beteende. Om portföljbolaget inte lyckas anpassa sig till våra förväntningar och problemet bedöms vara allvarligt kan vi exkludera portföljbolaget från vårt investeringsuniversum.

**Hur exkluderingskriterierna beräknas:** Företag rapporterar sällan exakta andelen intäkter eller omsättning från den specifika ekonomiska aktivitet fondbolaget valt avstå att investera i. Vi tar då hjälp ifrån dataleverantörens uppskattningar. Varje bolag följer samma process för estimering:

1. Identifiera det troliga affärsområdet där omsättningen från den ekonomiska aktiviteten kommer ifrån.
2. Identifiera hur stor andel just denna ekonomiska aktivitet står för i affärsområdet. Baseras på vilka andra produkter/tjänster som ingår i det specifika affärsområdet.
3. All tillgänglig rapportering analyseras. Om det inte finns någon källa för att identifiera hur stor andel av intäkterna kan tänkas komma från det specifika ekonomiska aktiviteten, antas jämn fördelning mellan samtliga produkter/tjänster som kan ingå i det affärsområdet.

Emellanåt håller vi inte med om dataleverantörens uppskattning och, då kan vi vända oss till företaget direkt för att få en exakt siffra eller en bättre indikation, alternativt göra en egen uppskattning.

För att identifiera om ett bolag **bryter mot FN:s principer** (UN Global Compact) använder vi dataleverantörens bedömning som delas in i tre kategorier, Pass/Fail/Watchlist. Bedömning baseras på hur allvarliga och omfattande kontroverser bolaget varit med om som kan bryta mot FN:s tio principer.

- **Fail:** Företaget har pekats ut i en eller flera kontroverser med trovärdiga anklagelser avseende att företaget eller dess ledning har orsakat storskalig skada efter brott mot globala normer.
- **Watch list:** Företaget har pekats ut i en eller flera kontroverser som är allvarliga och som kräver fortsatt översyn, men baserat på nu tillgänglig information bedömer vi enligt vår metodik att det inte utgör ett brott mot globala normer.
- **Pass:** Företaget har inte pekats ut i någon kontrovers som enligt vår metodik utgör något brott mot globala normer under de tre senaste åren.

Om ett bolag identifieras eller bekräftas bryta mot internationella normer och konventioner exkluderas detta ur fondernas investeringsuniversum.

#### Metod för hållbara investeringar:

1. **Bidrag till miljö eller socialt mål:** En investerings positiva bidrag kan baseras på ekonomiska och/eller operationella aktiviteter. Om bidraget är ekonomiskt, måste bidraget uppgå till minst 15 procent av bolagets omsättning. FN:s globala klimatrelaterade mål och EU Taxonomin har använts för att identifiera vad som är ett positivt bidrag.



1. Några exempel på miljömässiga aktiviteter är begränsning av klimatförändringar såsom förnyelsebara energitillgångar, energieffektivisering, elektrifiering, Anpassning till klimatförändringar, skydd av vatten och marina resurser, cirkulär ekonomi, förebyggande av miljöförurening och återställande av biologisk mångfald och vetenskapligt baserade klimatmål.
2. Några exempel på sociala aktiviteter är jämställdhet i ledningen, anständiga arbetsvillkor, god hälsa, bekämpning av sjukdomar, tillgång till läkemedel, och utbildning. Dessa mål utgör dock inte underlag för vad vi anser vara hållbara investeringar i dagsläget.

**Praxis för god styrning:** bedömningen av praxis för god styrning baseras på nyckeltal som företagsstyrning (styrelsesammansättning, lön, ägande, kontroll och redovisning), och företagsbeteende (affärsetik och skattetransparens). Företagen bedöms på en skala med en bestämd miniminivå. Lågt betyg innebär svag praxis för bolagsstyrning, svaga affärsetiska program, hög exponering mot risk för korruption samt affärsetiska kontroverser.

**Påverkansdialoger** kommer att mätas och registreras. Dialogerna kan taggas med miljö/klimat (E), socialt (S) och bolagsstyrning (G) samt bidrag till ett eller flera av FN:s 17 globala mål.

**PAI indikatorer (Principles Adverse Impact, Huvudsakliga negativa konsekvenser) beräknas enligt SFDR enligt nedan:**

**Miljö- och klimatrelaterade indikatorer:**

- Utsläpp av växthusgaser/koldioxidutsläpp. Mäts genom att Scope 1 och 2-utsläpp divideras med företagets omsättning
- Företag utan godkända klimatmål (SBTi-mål)

**Sociala indikatorer:**

- Brott mot FN:s tio grundläggande principer eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Processer för att övervaka efterlevnaden av OECD:s riktlinjer som klagomålshantering (Företaget är skyldigt att övervaka och rapportera efterlevnaden av FN:s Global Compact-principer)
- Jämställdhet i styrelser (andel kvinnor i styrelsen/andel män i styrelsen)
- Kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska och biologiska vapen) – jämför exkludering
- Företag utan policy för mänskliga rättigheter

## Datakällor och databehandling

De datakällor vi använder för att uppnå de miljörelaterade och sociala egenskaper är data från vår dataleverantör. Data från dataleverantören ligger även till grund för att identifiera företag vi avstår från att investera i. Samma datakällor används för att beräkna fondens koldioxidavtryck och säkerställa att företags framsteg avseende ett eller flera av FN:s hållbarhetsmål gynnas på något annat hållbarhetsmåls bekostnad, det som kallas huvudsakliga negativa konsekvenser (PAI).

Därutöver analyserar Cliens självt hur fondbolagets påverkansdialoger framskrider och vilka resultat vår analys genererar.

För att säkerställa datakvaliteten görs slumpmässiga kontroller av dataleverantörens data gentemot företagens egna rapporterade data. Dataleverantörens metod och process för framtagande av data har kontrollerats vid utvärdering och val av dataleverantör.

Cliens hämtar data direkt från dataleverantörens databas via deras API. Dataleverantörens tillhandahåller rådata och fondbolaget har gjort en egen tolkning av regelverkets beräkningsmetoder och beräknar data då det är tillämpligt.

Data bearbetas även av fondbolaget med regler för visualisering av data – tex grönt/gult/rött. Data som av regulatoriska skäl måste lagras, sparas i en intern databas hos Cliens.

31 december 2022 hade fonden inrapporterad data avseende växthusgasutsläpp (Scope 1 och 2-data) avseende innehav som motsvarade 93% av fondens värde. Vi saknade hållbarhetsdata för innehav som motsvarade 7% av fondens värde. Scope 3 data har baserats på estimat från dataleverantörerna då bolagens inrapporterade data är ofullständig. Cliens använder idag, grovt estimerat, mindre än ca 50% estimerade data. Denna siffra kommer att minska i takt med att portföljbolagens rapportering succesivt förbättras.

## Begränsningar för metoder och data

När hållbarhetsdata för ett företag inte finns publikt tillgängliga, så behöver vår dataleverantör göra egna estimat, en uppskattning av hållbarhetsdata. Uppskattningar är till sin natur inte helt överensstämmande med de faktiska förhållandena, men dataleverantören har en tydlig process för hur estimeringen går till och uppskattningarna är därmed konsekventa.

Estimat kan påverka bedömningen av sociala och/eller miljörelaterade egenskaper till bolagens fördel eller nackdel. Fondbolagets bedömning är att estimat är ett bättre riktmärke än ingen data alls

Vi följer EU:s tekniska expertgrupps rekommendationer om att använda data avseende ESG-kontroverser tillsammans med vår PAI-data för att avgöra om ett företag orsakar betydande skada (DNSH) på miljömässiga eller sociala mål innan det fastställs om en investering är hållbar eller inte. I samband med att bolag börjar rapportera data som gäller kriterier för DNSH kommer vi att få både mer detaljerade data, fler datapunkter och därmed ges möjlighet att anpassa vår rapportering och våra processer. För våra hållbara investeringar för vi även en bolagsdialog med de bolag som saknar data av olika karaktär. Avsaknad av data är ofta ett resultat av bolagens storlek enligt vår erfarenhet. Dvs bolag som är större har under längre tid både fått investerare som krävt mer data och omfattats av regleringar rörande redovisning och transparens. Mindre bolag som saknar data för vi en dialog med för att säkerställa att interna processer/policies finns på plats eller är på väg att utvecklas.

## Due diligence

Cliens har due diligence-rutiner på plats för att säkerställa att hållbarhetsrisker samt de hållbarhetskrav som uppställts för respektive fond beaktas i investeringsbesluten. Fundamental analys inklusive hållbarhetsanalysen är fondbolagets centrala verktyg för due diligence där alla investeringars hållbarhet dokumenteras. Läs mer under rubriken "Investeringsstrategi". Operations kontrollerar löpande att dokumenterad hållbarhetsanalys finns för varje investering. Om analys saknas rapporteras detta till hållbarhetsansvarig och respektive förvaltare för omedelbar åtgärd. Fondbolagets kontrollfunktioner som compliance respektive internrevision granskar även efterlevnaden av fondbolagets processer samt regelverk gällande hållbarhet.

Om en fond försöker göra en investering i ett flaggat portföljbolag så skulle detta bli föremål för en kvalitativ bedömning innan ett investeringsbeslut kan fattas formellt. Efter due diligence kommer ett beslut att fattas på de regelbundna placeringsrådsmötena, varvid ett av tre utfall avseende Cliens-fondernas position i företaget är möjligt:

1. *Ingen åtgärd* behövs eftersom indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling antingen inte fångade upp rätt uppgifter eller att indikatorn i sig inte var relevant för ett visst företag. Ett exempel är ett företag som förbrukar en stor andel icke förnybar energi men som har ett mycket litet energibehov i allmänhet.
2. *Engagemang och uppföljning* med företagsledningen där vi kommunicerar Cliens ståndpunkt om en viss indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling. En trovärdig plan för att ta itu med frågan med tillhörande tidsplan för genomförandet skulle vanligtvis formuleras.

3. *Tillfällig exkludering* från vårt investeringsunivers om ett företag misslyckas med att hantera våra uppmärksammade problem på ett adekvat sätt.

## Policyer för aktieägarengagemang

Fonden följer fondbolagets "Principer för aktieägarengagemang" som beslutas av styrelsen. Cliens ska i all verksamhet som avser förvaltningen av fonderna handla uteslutande i andelsägarnas gemensamma intresse, vilket inkluderar utvärdering av hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i befintliga och potentiella investeringar. Målet med ägarstyrning är att agera på ett sätt som främjar förutsättningarna för en långsiktigt hållbar utveckling i de bolag som fonderna har investerat i.

Cliens har som ägare en möjlighet att utöva en påverkan på bolagen. Denna möjlighet använder sig fondbolaget av proaktivt såväl som reaktivt genom kontinuerlig dialog med bolag där fondbolagets fonder har innehav. Ägarutövandets aktiviteter bestäms utifrån en risk- och väsentlighetsbedömning. Därutöver genomför Cliens strukturerade hållbarhetsmöten med ledningspersoner i särskilda bolag för att diskutera bolagets hållbarhetsarbete.

Syften med Cliens aktiva ägarskap är att utöva inflytande på bolagen vi investerar i och skapa en god utveckling i bolagen men också påverka bolagen i en mer hållbar riktning. Vi vill uppnå ett förändringsarbete inom bolagen avseende framför allt de miljörelaterade indikatorerna rörande huvudsakliga negativa konsekvenser som uppstår till följd av bolagens verksamhet. Vi tror att vi genom en påverkansdialog med bolagen i vårt investeringsunivers med de största negativa miljökonsekvenserna kan uppnå positiva resultat på miljöfaktorer där koldioxidutsläpp prioriteras. Cliens Kapitalförvaltning AB har satt som mål att varje fond år 2030 minst ska allokera 40% av kapitalet till bolag med oberoende verifierade mål om utsläppsreduktioner i linje med Parisavtalet. Vi utövar påverkansdialog både i egen regi men även opportunistiskt om möjligheten finns genom investerarsamarbeten under UNPRIs plattform.

Om Fondbolaget förfogar över aktier i ett portföljbolag som motsvarar en betydande andel av aktierna eller rösterna deltar Fondbolaget som huvudregel vid bolagsstämma för att där utöva inflytande genom utnyttjande av rösträtterna. Fr.o.m. 2023 kommer Cliens att rösta för övriga innehav på årsstämmor genom så kallad proxy-voting. Fondbolaget kommer framför allt att fokusera på klimatrelaterade frågor på årsstämmorna.

## Valt referensvärde

Fonden är aktivt förvaltd och använder inte något index som referensvärde för att säkerställa att miljörelaterade och sociala egenskaper främjas. För detta används i stället tidigare nämnda hållbarhetsindikatorer.

Fondens informationsbroschyr finns här: <https://www.cliens.se/rapporter>

Fondens årsberättelse finns här: <https://www.cliens.se/rapporter>

## Dokumentversionshantering

Per januari 2023 fastställdes dokumentet enligt de uppdaterade tekniska standarderna i SFDR.

Per april 2023 fastställdes dokumentet enligt artikel 11 SFDR med hänvisning till årsberättelsen.